

Verslag panelgesprek Taalhuiscollectie van de Toekomst

Gespreksleider: Lotte Kok (Probiblio)

Panelleden: Mirjam van den Bremen (beleidsmedewerker Bibliotheekstelsel Koninklijke Bibliotheek), Marjan Middelkoop (adviseur basisvaardigheden bij BiSC-Cubiss) en Stéphanie Kuijper (programmamanager Basisvaardigheden Koninklijke Bibliotheek)

Marjan begeleidt verschillende trainingen en workshops rondom de Taalhuiscollectie. Taalhuizen geven collectie minder tijd en aandacht, ook omdat het ingewikkeld is. Verschillend aanbod, verschillende niveaus, verschillende classificaties, dunne boekjes. Hierdoor is adviseren over de fysieke collectie lastig, laat staan voor de digitale collectie. Hoe breed ga je collectioneren, alleen voor taal, of ook voor andere basisvaardigheden? Overall bedenken ze andere systemen, dat leidt tot een worsteling voor lokale bibliotheken. In Veldhoven hebben ze bijvoorbeeld met de hele organisatie een nieuwe indeling gemaakt. Wat je aandacht geeft groeit. Indeling moet duidelijk zijn voor de medewerkers, maar ook voor bezoekers. Dat is niet altijd hetzelfde.

Stéphanie is programmamanager Basisvaardigheden. Taalhuizen zijn ontwikkeld vanuit de aanpak Laaggeletterdheid. Inmiddels is dit verbreed naar taal, digitaal en gecijferdheid, en dat valt op allerlei leefgebieden toe te passen, bijvoorbeeld werk of gezondheid. Basisvaardigheden zijn geen doel maar een middel om mensen mee te laten doen. Taalhuis is een organisatieonderdeel, is een fysieke plek en ook een doorverwijzer naar ander aanbod, waarvan de bibliotheek soms ook weer aanbieder is. Het taalhuis past in de maatschappelijke opgave “participatie in de informatiesamenleving”. Dat wordt steeds breder getrokken.

Mirjam is beleidsmedewerker Bibliotheekstelsel bij de KB, met onder meer het Gezamenlijk Collectieplan in haar portefeuille. Doel is samenhang te creëren tussen digitale (landelijke) en fysieke (lokale) collecties. Daarnaast is het kaderstellend, wie doet wat in collectieland. Bovendien is er een Netwerkagenda, gebaseerd op het Bibliotheek Convenant tussen overheden en Bibliotheeknetwerk. Daar komt in de zomer een nieuwe versie van. Basisvaardigheden zitten eigenlijk in alle drie de opgaves uit de netwerkagenda, Geletterde Samenleving, Participatie in de Informatiesamenleving en Leven Lang Ontwikkelen. Daar staat bijvoorbeeld in dat we blijven inzetten op de samenwerking tussen collectie en programmering, de informatiepunten digitale overheid (IDO's) worden breder ingezet en de taalhuizen worden verder ontwikkeld. Het landelijke, enigszins abstracte karakter verdient lokale invulling.

In de certificering van de taalhuizen die vernieuwd wordt komt ook meer aandacht voor de collectie, die wordt dus belangrijker. Zie ook [Normen Taalhuizen - Certificeringsorganisatie bibliotheekwerk, cultuur en taal \(CBCT\)](#)

Mirjam: Misschien is de nieuwe collectielijst Basisvaardigheden, die niet integraal aangeboden wordt door de NBD, aanleiding om als sector hier afspraken over te maken. Ze ontvangt bijval uit de zaal.

Stephanie: Als bibliotheken bieden we non-formeel aanbod aan, soms ook voor hele groepen. Zouden we hiervoor niet naar de WEB-gelden moeten kijken, in plaats van het reguliere bibliotheekbudget. Bibliotheek Waterland vertelt dat zij dit al gedaan hebben, en hiermee verder willen. Hoe krijg je een wat grotere schaal voor deze collectie? Er zijn meer bibliotheken die geld voor de collectie uit de web-gelden halen, en er worden ook wel eens andere fondsen aangeschreven. Soms is het ook een partner-organisatie die de collectie Basisvaardigheden financiert.

Soms wordt er een onderscheid gemaakt tussen informeel (regulier collectiebudget) en non-formeel (web-gelden) leren om te kijken waar het budget beschikbaar is. Dat betekent dat ook het non-formele materiaal niet voor de uitleen beschikbaar is (Bibliotheek Noord Veluwe).

Bij Bibliotheek Zuid Kennemerland wordt per persoon gevarieerd in welk type collectie (digitaal of fysiek) wordt ingezet. Digitaal is dan het landelijke bibliotheekaanbod, maar ook gratis elders beschikbare content.

Marjan krijgt regelmatig vragen van bibliotheekdirecties naar digitale collectie, of er geen trainingen over kunnen komen, want dat stuk is nog onvoldoende bekend bij de medewerkers.

Vraag vanuit de KB – wat moeten we digitaal inkopen en hoe beslissen we dat?

Het is een aanbesteding, dus je mag niet een specifieke aanbieder wensen. Antwoord uit de zaal, is dat we alles lijken te willen. Er volgt een oproep om mee te denken in de adviescommissie e-content om mee te denken over digitale educatieve-content. Rene Tiemstra rtiemstra@bibliotheekzout.nl